

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการมาไหว้พระ 9 วัด ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเองและนักท่องเที่ยวที่มาอยู่กับบริษัททัวร์ที่มาไหว้พระ 9 วัด ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยาตาม โครงการอุทยานหามงคลของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคกลาง เขต 6 จัดขึ้น โดยมีวัดที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด 33 วัด ซึ่งผู้วิจัยทำการสุ่มเลือกตัวอย่างวัดที่นำมา วิจัยในครั้งนี้ จำนวน 9 แห่ง ได้แก่ วัดพญางิ้วหว้า วัดใหญ่ชัยมงคล วัดพนมยงค์ วัดหน้าพระเมรุ ราชิการามวรวิหาร วัดธรรมิการาช วิหารมงคลบพิตร วัดสุวรรณดารารามราชวรวิหาร วัดพุทไธสวรรย์ และวัดกษัตราธิราชวรวิหาร (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2548 : ออนไลน์)

2. ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากไม่มีข้อมูลที่บันทึกแน่ชัดเกี่ยวกับปริมาณนักท่องเที่ยวที่มา ไหว้พระ 9 วัด ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการกำหนดขนาดตัวอย่างจากการ ประมาณค่าร้อยละ กรณีไม่ทราบจำนวนผู้ที่มาไหว้พระ 9 วัด โดยใช้ สูตรของ ดับเบิลยูจิกอดแครน (W.G. Cochran, 1953 : unpagel) ดังต่อไปนี้ (อภิรักษ์ จันตะนี, 2549 : 18 - 19)

$$สูตร \quad n = \frac{P(1-P)Z^2}{e^2}$$

$$n = \text{แทนจำนวนตัวอย่าง}$$

	P	=	แทนสัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยต้องการจะสุ่ม โดยกำหนด 20% หรือ .20
	Z	=	แทนความเชื่อมั่นที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ 95% ซึ่งเป็นระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.05 มีค่าเท่ากับ 1.96 (เชื่อมั่น 95% หรือผิดพลาด 5%)
	e	=	แทนสัดส่วนในการคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้
วิธีทำ	P	=	0.2
	Z	=	1.96 (ความเชื่อมั่น 95%)
	e	=	0.05 (คลาดเคลื่อนได้ 5% หรือ = 0.05)
แทนค่า	n	=	$\frac{0.2(1-0.2)(1.96)^2}{(0.05)^2}$
		=	$\frac{0.2(0.8)(3.84)}{(0.0025)}$
		=	$\frac{0.6144}{0.0025}$
ฉะนั้นตัวอย่าง		=	245.76 ราย

กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่มาไหว้พระ 9 วัด ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 246 คน ซึ่งเป็นจำนวนตัวอย่างหรือกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำเท่านั้นและเพื่อให้การเก็บข้อมูลมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยทำการแจกแบบสอบถามทั้งหมด 9 วัด วัดละ 32 ชุด ได้กลุ่มตัวอย่างมาศึกษาเป็นจำนวนทั้งสิ้น 288 ราย

3. การสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเองและนักท่องเที่ยวที่มาพร้อมกับบริษัททัวร์ที่มาไหว้พระ 9 วัด ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยวิธีสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental random sampling) จากนักท่องเที่ยว ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม – กรกฎาคม 2550 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 288 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาไหว้พระ 9 วัด ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยสร้างขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล มีลำดับขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด/ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามากำหนดเป็น “นิยามศัพท์เฉพาะ/ปฏิบัติการ” จากนั้นได้ร่างเป็นแบบสอบถามมีลักษณะมีคำถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) ที่มี 5 ระดับ

3. ตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ เพื่อให้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของข้อคำถามแต่ละข้อว่าตรงตามจุดมุ่งหมายและสอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้หรือไม่ แล้วนำข้อเสนอแนะนั้นมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณครูและผู้ทรงคุณวุฒิและประธานที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ได้แนะนำแล้วนำมาให้ประธานควบคุมภาคนิพนธ์ตรวจดูความเรียบร้อยอีกครั้ง ทั้งนี้เพื่อขอเสนอให้ออกหนังสือในการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือก่อนที่จะนำเครื่องมือออกเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจริง

5. นำแบบสอบถามไปทดลอง (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงที่จะศึกษา จำนวน 30 ชุด เพื่อนำผลไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัก (Cronbach) และประมวลข้อมูลที่ได้โดยโปรแกรม SPSS (Statistical package for the social science) ซึ่งผลการวิเคราะห์ทำให้ได้ค่าความเชื่อมั่น $\alpha = 0.6780$

สำหรับการสร้างแบบสอบถามในครั้งนี้ ได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check list) และเพิ่มข้อความ มี 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการมาไหว้พระ 9 วัด ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นแบบตรวจรายการ (Check list) และเพิ่มข้อความ มี 8 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการมาไหว้พระ 9 วัด ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มี 27 ข้อ ได้แก่ ด้านศาสนสถาน ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด ลักษณะของข้อคำถามประกอบด้วยข้อความที่เป็นการให้ความสำคัญในแต่ละเรื่อง แต่ละคำถามมีคำตอบให้เลือกเป็นมาตราส่วน (Rating scales) 5 ระดับ

ตามมาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert's scale) ในการวัดระดับการตัดสินใจ โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้ (ส่วน
สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 156-157)

กำหนดค่าคะแนน

คะแนน 5 หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
คะแนน 4 หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
คะแนน 3 หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
คะแนน 2 หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
คะแนน 1 หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปรผล ซึ่งมีสูตรที่ใช้ในการ
คำนวณและเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระดับค่าเฉลี่ย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = \mathbf{0.8} \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ย 4.20 – 5.00	หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.40 – 4.19	หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.60 – 3.39	หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.80 – 2.59	หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.79	หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวที่มาไหว้พระ 9 วัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
แบบสอบถามเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open questionnaire) มี 1 คำถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยอธิบายและชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม และวิธีการเก็บข้อมูลแก่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นรายบุคคล ตลอดจนถึงการรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบดูความสมบูรณ์ในแต่ละข้อ และนับจำนวนให้ครบตามจำนวนที่ต้องการ ถ้าปรากฏว่าแบบสอบถามชุดใดผู้ตอบแบบสอบถามทำไม่ครบทุกข้อก็จะทำการเก็บเพิ่มเติม เมื่อได้ข้อมูลครบแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลแบบสอบถามไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้สถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2540 : 40 – 49)

1. ค่าความถี่ และ ค่าร้อยละ (Frequency and percentage) เพื่อใช้อธิบายความถี่และร้อยละของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล และตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการมาไหว้พระ 9 วัด ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. ค่าเฉลี่ยตัวอย่าง (Sample mean : $\bar{X}$) เพื่อใช้อธิบายค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการมาไหว้พระ 9 วัด ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation : S.D.) เพื่อใช้อธิบายค่าความเบี่ยงเบนของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 3 ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการมาไหว้พระ 9 วัด ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4. การทดสอบสมมติฐานด้วย t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิงเกี่ยวกับพฤติกรรมที่มีต่อการมาไหว้พระ 9 วัด ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการมาไหว้พระ 9 วัด ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กรณีตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งถ้าค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่านักท่องเที่ยวที่มาไหว้พระ 9 วัด ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีระดับความพึงพอใจแตกต่างกัน

5. การทดสอบสมมติฐานด้วย One-Way ANOVA : F-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเกี่ยวกับพฤติกรรมที่มีต่อการมาไหว้พระ 9 วัดกับระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาไหว้พระ 9 วัด ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กรณีตัวแปรที่มี 3 กลุ่มขึ้นไปและเปรียบเทียบความ

แตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยค่า LSD (Least – significant different) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05